

10 χρόνια @mathesis

Μαθήματα από ένα πείραμα

Με λογισμό και μ' όνειρο...

I. Τα αποτελέσματα

Με λογισμό και μ' όνειρο...

Τα αποτελέσματα σε αριθμούς – Απήχηση

1. Αριθμός μαθημάτων που έχουν δημιουργηθεί και προσφερθεί μέχρι τώρα (Νοέμβριος 2025)	79
2. Συνολικός αριθμός εγγραφέντων πολιτών	140.000
3. Επιτυχείς ολοκληρώσεις μαθημάτων	87.000
4. Αριθμός πολιτών που ολοκλήρωσαν επιτυχώς τουλάχιστον ένα μάθημα	23.000
5. Ποσοστό των εγγραφέντων πολιτών που ολοκλήρωσαν επιτυχώς τουλάχιστον ένα μάθημα	~16%
<i>–Αντίστοιχο ποσοστό για παρόχους διαδικτυακών μαθημάτων στις ΗΠΑ</i>	<i>~3%</i>
6. Αριθμός δωρεάν βεβαιώσεων σε ανέργους	9.000

Τα αποτελέσματα σε αριθμούς – Οι πόροι

7. Δωρητική στήριξη:

- Μεγάλος Ιδρυτικός Δωρητής: Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος [περίοδος 2015-2023] 35 μαθήματα
- Μεγάλος Δωρητής: Αθηνά Φωτιάδου-Μητσούλη [περίοδος 2025-2030] 20 μαθήματα
- Υιοθεσίες μαθημάτων: Γιώργος Αγουρίδης-ΙΣΝ (1), Ίδρυμα Μποδοσάκη (1), Στέλιος Ματζαπετάκης (1), Χαράλαμπος Μητσούλης (1), Παγκρήτια Τράπεζα (1), Παγκρητική Ένωση Αμερικής (5), Περιφέρεια Κρήτης (3), Πλαστικά Κρήτης Α.Ε. (1), Αθηνά Φωτιάδου-Μητσούλη (3)
- Μικρότερες δωρεές πολλών φυσικών προσώπων

8. Δωρεάν εργασία του διευθυντή του + εθελοντικό έργο των βοηθών διδασκαλίας

9. Έσοδα από βεβαιώσεις επιτυχούς παρακολούθησης [περίοδος 2018 έως σήμερα]

616 χιλ. €
[χωρίς ΦΠΑ]

10. Κόστος (άμεσο ή έμμεσο) για το ελληνικό δημόσιο

-200 χιλ. €

και οι κινητήριες ιδέες πίσω από τους αριθμούς

1. Ο στόχος: Η εξίσωση των ευκαιριών στην ποιοτική εκπαίδευση

Ένας από τους ευγενέστερους στόχους που μια σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία αξίζει να θέσει στον εαυτό της.

➡ Δωρεάν πρόσβαση και Προσήλωση στην ποιότητα των μαθημάτων ως κεντρική αξία του Mathesis

2. Τα μέσα: Το Mathesis ως θεσμός της κοινωνίας των πολιτών

Οι πόροι για τη λειτουργία του θα πρέπει να προέρχονται από θεσμούς της κοινωνίας των πολιτών και τους ίδιους τους πολίτες προς τους οποίους απευθύνεται το έργο του. Εκτός των άλλων, αυτό θα είναι και η εγγύηση της πνευματικής του ανεξαρτησίας από κάθε μεγάλο αδελφό.

Αν το πείραμα ήταν επιτυχημένο αυτό θα πρέπει να πιστωθεί στις ιδέες που το ενέπνευσαν

II. Τα «μαθήματα»

Με λογισμό και μ' όνειρο...

Μάθημα 1

Η Ελλάδα της κοινωνίας των πολιτών Η φιλομαθής Ελλάδα

Εκεί έξω υπάρχει μια **κοινωνία πολιτών**
με ποιοτικές απαιτήσεις –μια φιλομαθής κοινωνία– ικανή
να στηρίξει έναν δημόσιο θεσμό που την εμπιστεύεται
και κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί για να μην
προδώσει την εμπιστοσύνη της.

Μάθημα 2

Η Ελλάδα του εθελοντισμού

Αντίθετα με τη διάχυτη αντίληψη ότι οι Έλληνες αρέσκονται στα μεγάλα λόγια, αλλά σπανίως είναι πρόθυμοι να προσφέρουν εθελοντικό έργο για τους σκοπούς που ενστερνίζονται, η εμπειρία του Mathesis ήταν η απόλυτη διάψευση αυτού του «κοινωνικού... θεωρήματος». Χωρίς την πολύτιμη και αναντικατάστατη βοήθεια των εθελοντών βοηθών διδασκαλίας –και το ιδιαίτερο χρώμα που έδιναν με την παρουσία τους στο φόρουμ των μαθημάτων– η ποιότητα και η ελκυστικότητα των μαθημάτων του Mathesis ούτε κατά διάνοια θα ήταν αυτή που είναι. Άλλη μια απόδειξη ότι «εκεί έξω» υπάρχει πράγματι μια κοινωνία πολιτών πρόθυμη να στηρίξει έναν δημόσιο θεσμό που απευθύνεται σ' αυτήν και λογοδοτεί σ' αυτήν.

Μάθημα 3

Η Ελλάδα της προσωπικής ευθύνης

Το χρυσωρυχείο-άνθρωποι

Δεῖ δὴ ἀνθρώπων

Δεν είναι τα χρήματα που κάνουν τη διαφορά σ' έναν οργανισμό, αλλά ένας τρόπος λειτουργίας του που ενεργοποιεί την καλύτερη πλευρά των ανθρώπων του. Τη βαθιά ψυχική ανάγκη όλων μας να έχει η εργασία μας κάποιο νόημα. Να αισθανόμαστε ότι υπηρετούμε κι έναν υπερατομικό σκοπό που μας «ευγενίζει» εσωτερικά και μας προσφέρει το πιο πολύτιμο απ' όλα: την αυτοεκτίμησή μας. Και τότε ξυπνάει μέσα μας αυτός ο κοιμισμένος γίγαντας που λέγεται *προσωπική ευθύνη* που λέγεται *φιλότιμο*. Κι αν το Mathesis έφτασε ως εδώ, είναι γιατί οι άνθρωποί του έκαναν την επιτυχία του *προσωπική υπόθεση*.

Το να βλέπω τους ανθρώπους του Mathesis να ανθίζουν ήταν από τις καλύτερες εμπειρίες της ζωής μου.

Στρέφοντας όμως το βλέμμα

*όχι προς την κοινωνία των πολιτών αλλά προς το ελληνικό κράτος,
δεν μπορούμε να μην ανακαλέσουμε —σκεφτόμενοι εκείνο το αρνητικό*

πρόσημο στην οικονομική συμβολή του στο Mathesis—

το αξέχαστο απόφθεγμα του Λευτέρη Οικονόμου:

ΚΑΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΗ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΑΤΙΜΩΡΗΤΗ

ΣΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΧΩΡΑ

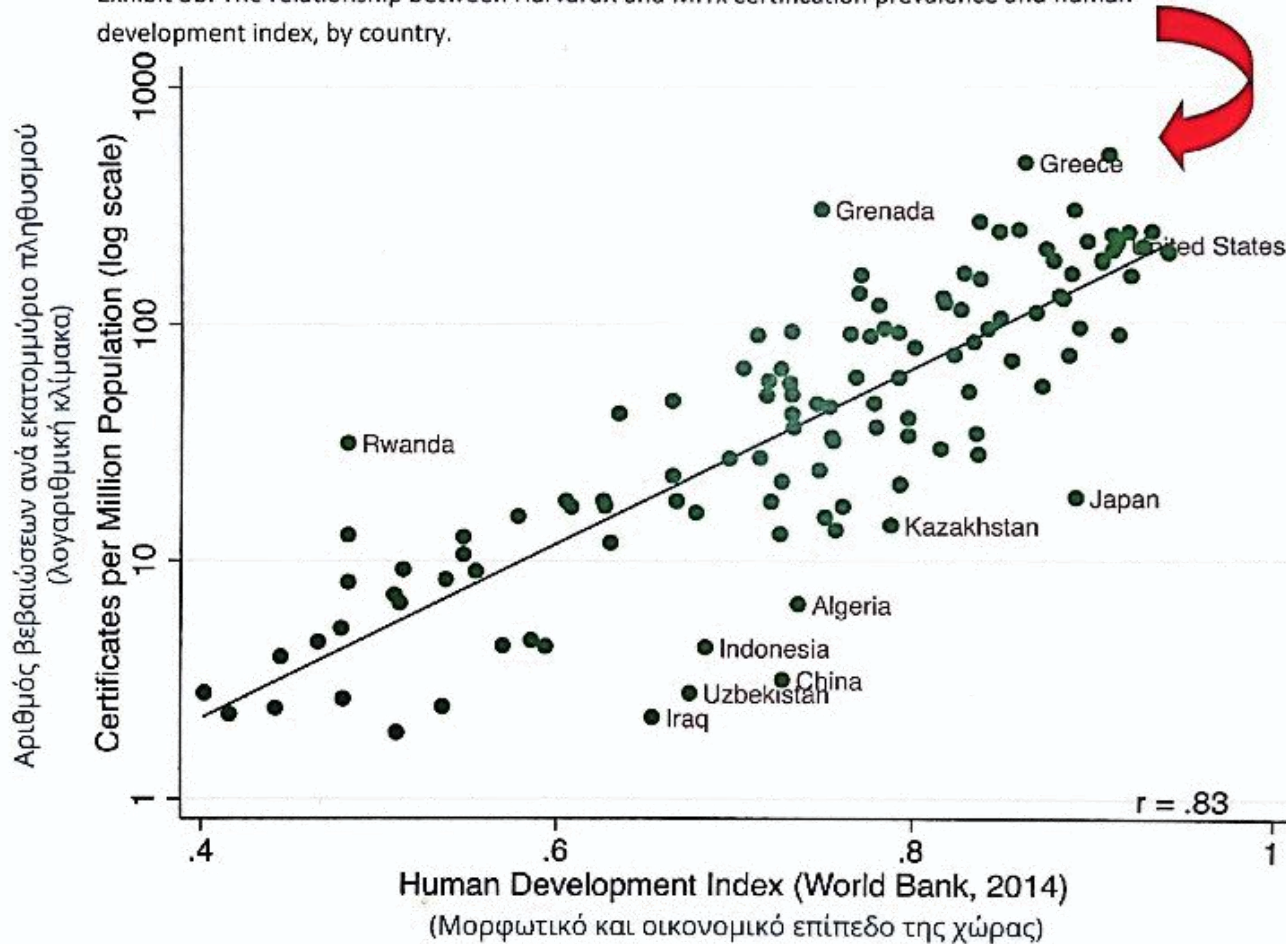
και ένα πλάνο από ψηλά

Με λογισμό και μ' όνειρο...

Η άλλη Ελλάδα «εκεί έξω»

Στα διαδικτυακά μαθήματα του Harvard και του MIT οι Έλληνες (της Ελλάδας) έρχονται πρώτοι στον κόσμο [από μελέτη του 2017 των δύο πανεπιστημίων].

Exhibit 3b: The relationship between HarvardX and MITx certification prevalence and human development index, by country.

Η άλλη Ελλάδα «εδώ μέσα»

(Με τα λόγια των φοιτητών/-τριών του Mathesis)

- ❖ *Κύριε Ζ, πάντα θεωρούσα σταθμό στη ζωή των ανθρώπων την αγαθή τύχη να διασταυρωθεί η ζωή τους με έναν φωτισμένο και σπουδαίο δάσκαλο. Αυτή την ευλογία ένιωσα παρακολουθώντας τα μαθήματά σας και είμαι βαθιά ευγνώμων!*
- ❖ *Ένα ιδιαίτερο μάθημα που προκάλεσε έντονα συναισθήματα: [...] Ορισμένοι θύμωσαν που δεν προβλήθηκαν περισσότερο τα «πιστεύω» τους και ορισμένοι σοκαρίστηκαν με την ιστορία των «πιστεύω» τους. [...] Άλλοι πάλι απογοητεύτηκαν από τον άνθρωπο και την ιστορία του και άλλοι ενδυνάμωσαν μέσα τους το θείο. Η δασκάλα πάντα εκεί... ατάραχη και με τη δέουσα απόσταση... παρουσίαζε τα γεγονότα, τις αλλαγές, το μεγαλείο του ανθρώπου απέναντι στο θείο... κρατώντας ίσες αποστάσεις απ' όλους και απ' όλα. Και τα κατάφερε, βγήκε αλώβητη από το κακό, τα βασανιστήρια, τους αιματηρούς πολέμους, τις φωτιές, την κόλαση...*
- ❖ *Αυτά τα μαθήματα του Mathesis ήρθαν σαν ευλογία στη ζωή μου. [...] Δεν φανταζόμουν ποτέ ότι θα βίωνα τόσο υπέροχα συναισθήματα ευχαρίστησης γνωρίζοντας το μεγαλείο της Αριστοτελικής σκέψης. [...] Είμαι απόφοιτη Λυκείου, νοιώθω πραγματικά σαν φοιτήτρια.*

- ❖ *Επιτρέψτε μου να σας αποκαλέσω, αγαπημένε Δάσκαλε Χ.Ψ., για το συναρπαστικό ταξίδι στα μονοπάτια της φιλοσοφίας. Με άμεσο, κατανοητό και ταυτόχρονα μαγικό, ποιητικό τρόπο, με μεταφέρατε σε έναν παρελθόντα χρόνο, να γνωρίσω από κοντά σπουδαίους ανθρώπους που προβληματίστηκαν, εργάστηκαν και προσέφεραν τις σκέψεις και ιδέες τους για τη ζωή, τη φύση, τον άνθρωπο, το άγνωστο και ανεξερεύνητο, όχι απλά σαν άξιος καθηγητής και επιστήμονας αλλά σαν αληθινός σύγχρονος φιλόσοφος. Σας ευχαριστώ θερμά, όπως και όλη την ομάδα του Mathesis, για την ευκαιρία και τη χαρά που μου δώσατε να ζήσω ξανά την όμορφη, πνευματική σχέση δασκάλου-μαθητή.*
- ❖ *Σε μια εποχή που πολλές από τις πληροφορίες που δεχόμαστε είναι σκουπίδια, ερχόμαστε στο Mathesis για να καθαρίσουμε το μυαλό μας και τη διάνοιά μας, όχι μόνο λαμβάνοντας γνώσεις από μεγάλους δασκάλους αλλά και για να βρεθούμε σε ένα ζωντανό δημοκρατικό περιβάλλον, να ανταλλάξουμε απόψεις με σεβασμό, να προβληματιστούμε και φυσικά να παραδειγματιστούμε από τη φιλόπονη προσπάθεια των καθηγητών και των συντελεστών αυτού του εγχειρήματος.*
- ❖ *Μέσα λοιπόν σε αυτήν τη γενική απασία, με τα γερμένα κάτω κεφάλια, προσπάθειες σαν κι αυτήν του Mathesis λειτουργούν σαν αφύπνιση από την απραξία και τον λήθαργο μιας μελαγχολικής κοινωνίας που έχει απαξιώσει τα πάντα. Που δείχνει να μην ελπίζει σε τίποτα και να μη περιμένει από κανέναν πλέον.*

*Με ένα πλάνο από ψηλά μπορούμε λοιπόν
να συνοψίσουμε την εμπειρία του Mathesis —που είναι και η εμπειρία
των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης—
με τη φράση:*

*Στοιχηματίσαμε στην καλύτερη πλευρά της χώρας μας και των
ανθρώπων της και η χώρα μάς το ανταπέδωσε.*

Αλλά μπορούμε να το συνοψίσουμε, ακόμα καλύτερα, σε μια εικόνα...

Αυτή η χώρα είναι λίγο καλύτερη απ' ό,τι νομίζουμε

